

LÆRERVEJLEDNING:

POPULISME I EUROPA

EN TEMAPAKKE TIL HØJSKOLEELEVER
OM POPULISMENS NATUR,
KONSEKVENSER OG HVORDAN MAN
FORHOLDER SIG TIL DEN

Højskolerne

STØTTET AF
EUROPA
nævnet

INDHOLD

INDLEDNING

Populisme i Europa, flygtningedebatten og den demokratiske samtale	3
Om temapakken	4

FORBEREDELSE TIL DAGEN

Overvejelser om deltagerne/eleverne	5
Praktiske overvejelser	5
Borgermødet	5

BLOK 1

LAD SPILLET BEGYNDE

Program	6
Lad spillet begynde	6
De 8 roller	7
Velkomst	8
Forberedelse/film	9

POSITIONERNE INDTAGES

Strategi og taler	10
Uformelt kaffemøde	10

KONFERENCE

Taler	11
Debat	11

AFRUNDING

Pressemøde	11
------------------	----

BLOK 2

REFLEKSION

Lessons learned	12
-----------------------	----

PLANLÆGNING AF BORGERMØDE

Inspiration til det gode borgermøde	12
Kommunikation	12
Frirumsdebatten	13

Udgivet i 2017 af:

HØJSKOLERNE

Folkehøjskolernes Forening i Danmark
Højskolernes Hus - Nytorv 7 - 1450 København K
T: 33 36 40 40 - www.hojskolerne.dk

Udarbejdet af Daniel Aleksander Kern,
udviklingskonsulent, FFD
Projektleder: Sara Skovborg Mortensen,
international konsulent FFD
Layout: Katrine Dahlerup, FFD

POPULISME I EUROPA, FLYGTNINGEDEBATTEN OG DEN DEMOKRATISKE SAMTALE

EU har betydning, men debatten polariserer

Når EU-debatter og forhandlinger til tider føles, som om de foregår på en anden planet, og når populistiske statsledere fordrejer retorikken og problematiserer fælles løsninger, sker der et skred i tilliden til vores overnationale institutioner, politikere og medier. Når man oven i købet tilsætter en krads retorik, skaber man polarisering i befolkningerne og lande imellem.

EU-lovgivning og EU-politik har stadig større indflydelse på vores hverdag og lokalsamfund, men når debatten om EU-emner er unuanceret og skæv, bliver det svært for den enkelte borger at forholde sig til debattens substans. Det ser vi fx med flygtningedebatten, hvor debattens tone og populistiske tendenser udfordrer det brede fællesskab og samarbejde og skaber en polarisering blandt borgere. Det er nærmest blevet et spørgsmål om, hvorvidt man er for eller imod flygtninge. Den polarisering har stor indflydelse på, hvordan asylcentre og modtagelsen af flygtninge bliver debatteret rundt om i landet i f.eks. kommunerne.

Rollespil om populisme og flygtninge

Et af formålene med at lave et rollespil er at bygge bro mellem det mere diffuse europæiske politiske spil og elevernes egen forståelsesverden. Eleverne skal med andre ord prøve af på egen krop, hvordan det er at indgå i en international politisk debat. Vi flytter derfor eleverne ind i en højniveau-konference arrangeret af Europa-Parlamentet.

Konferencen er inspireret af en virkelig konference, som Europa-Parlamentet afholdt 21. juni 2017 forud for Det Europæiske Råds møde i dagene efter. Den havde til formål at skabe opmærksomhed om flygtningekrisens mange udfordringer. Formålet med rollespillet er at skabe kendskab til de forskellige centrale typer af aktører og handlemønstre på den europæiske politiske scene. Derfor sætter konferencen det hele lidt på spidsen. Flygtningeproblematikken berører alle lande og borgere i EU. Og der er på tværs af lande mange forskellige holdninger, til hvordan man skal løse problemet, og forskellige politiske interesser på spil. Flygtningeemnet er valgt som case i dette rollespil, fordi det som intet andet eksempel har testet EU's samarbejdsevner, når det bliver sat under pres, som vi så det under flygtningestrømmen i 2015.

Højskolerne som samlingssted for den demokratiske samtale

Mange demokratiske debatter er blevet til konfliktbaserede konkurrencer med en vinder og en taber. Det handler sjældent om at nå til en reel forståelse af hinandens synspunkter og på den baggrund udarbejde konkrete løsninger. Demokrati handler ikke kun om at lytte og samtale, men også om at reflektere over andres og egne holdninger og at fremtænke nye initiativer - for det fælles bedste.

Højskolerne har en tradition for at bidrage til den nuancerede og velinformerede demokratiske samtale mellem mennesker med forskellige

baggrunde, holdninger og herkomst. Derfor kan vi gøre et fælles forsøg på at agere alternativ til populismen i en politisk debat, som ofte farer afsted i et hæsblesende tempo uden tid til åndelighed eller refleksion.

Højskolerne arbejder for at danne medborgere med demokratisk sind, vid- en og handlekraft, således at de er deltagere i det demokratiske spil-lerum for det fælles bedste på både nationalt, europæisk og globalt plan. Samtidig er højskolerne placeret rundt om i hele Danmark og har dermed potentiale til at nå helt ud i de kroge af landet, som det danske band Folkeklubben kalder for Guldkantsdanmark.

Med dette materiale kan højskoleeleverne blive klogere på nogle af tidens store tendenser indenfor populisme og flygtningedebatten og samtidig slå et fælles slag for den demokratiske samtale – i hele landet.

OM TEMAPAKKEN

Dette materiale er ment som en støtte og inspiration til afviklingen af et undervisningsforløb bestående af en temadag om populisme i Europa samt som inspiration til planlægning og afvikling af et borgermøde. Hvis du og din højskole ønsker at bruge materialet på en anden måde, er I naturligvis velkomne til det.

Temapakken er bygget op om:

Blok 1: Et rollespil om populisme i Europa

Spillet fører eleverne igennem en højniveaunkonference arrangeret af Europa-Parlamentet, og eleverne skal her prøve af på egen krop, hvordan populisme spiller ind i en demokratisk debat og kan påvirke evnen til at nå frem til kompromisser og holdbare løsninger.

Blok 2: Planlægning af borgermøde

Refleksionsspørgsmål og inspiration til hvordan man planlægger et dialogisk og demokratisk borgermøde inspireret af de erfaringer, man har gjort sig i rollespillet og principperne fra frirumsdebatterne.

Temapakken består af:

- Lærervejledning (nærværende)
- Invitation til konference
- Rollepapirer
- Navneskilte
- Film om populisme
- Inspiration til det gode borgermøde
- Kilder og referencer

Find materialet

Alt materialet er tilgængeligt på FFD's hjemmeside og består af både film og dokumenter, som du selv skal printe ud til eleverne på forhånd. Det hele er tilgængeligt på både dansk og engelsk. Lærervejledningen er dog kun oversat til engelsk de steder, hvor du som underviser skal videreformidle noget til eleverne i forbindelse med rollespillet.

God fornøjelse.

Folkehøjskolernes Forening i Danmark

FORBEREDELSE TIL DAGEN

Overvejelser om deltagerne/eleverne

Vær opmærksom på, at rollespillet handler om at debattere EU's flygtningepolitik ud fra meget forskellige synspunkter. Hvis din højskole har elever, som er flygtninge, må du overveje, om der skal tages særlige forholdsregler for dem. Fx om de skal spille en særlig rolle i løbet af temadagen (og på borgermødet).

Opstilling og univers

Mødet skal forestille at foregå i Europa-Parlamentet, og det er kun fantasien (og tiden), der sætter grænser for, hvor meget i kan nå at omforme lokalet, så det giver indtryk af, hvor vi er. Hæng evt. programmet for konferencen op på skolens opslagstavler i ugen op til, og overvej at give eleverne deres roller aftenen før, og bed dem klæde sig efter deres rolle.

Sørg for, at der er projektor og internetforbindelse til at vise filmen.

Fordeling af roller

Der er i alt syv roller i rollespillet, og der skal nedsættes en gruppe per rolle. Alt efter hvor mange elever, der deltager i arrangementet, bliver grupperne store eller små. Der skal helst være mindst to elever i hver gruppe. Der er i princippet ikke loft på hvor mange elever, der kan være i en gruppe, men antallet af elever i gruppen har selvfølgelig betydning for, hvor meget hver enkelt elev har mulighed for at komme på banen i gruppe-snakke.

Hvis I er en hel skole, der deltager, så overvej at lave et setup, hvor flere grupper har samme rolle, så der f.eks. er flere grupper, der har rollen som Viktor Turban (se mere om rollerne nedenfor). På den måde kan flere elever deltage på samme tid.

Alt efter antal af undervisere og faciliteter kan I også vælge at afvikle hele rollespillet parallelt i to eller flere forskellige rum med forskellige undervisere.

Placer bordene, så der er plads til én gruppe ved hvert bord. Hvert bord skal have materialer liggende, før eleverne kommer ind i lokalet. Vis invitation med program på projektor.

Borgermødet

Afhængigt af hvornår I afholder temadagen og borgermødet, kan du med fordel overveje, om der skal etableres en arbejdsgruppe, der allerede er gået i gang med planlægning af borgermødet forud for temadagen om populisme. Arbejdsgruppen kan f.eks. med fordel have afklaret de spørgsmål, der omhandler vinkling af tema og formål med borgermødet. Det vil øge fokus i blok 2 og tiden til at afklare deltagere og principper. Men temadagen kan også fungere som et godt afsæt til den videre planlægning.

BLOK 1

Blok 1 går i dybden med populisme og flygtningepolitik i EU ved at lade eleverne kaste sig ud i et rollespil, som er en tænkt konference afholdt af Europa-Parlamentet. Læreren spiller også en rolle, nemlig værten for konferencen: parlamentsformand Anton Salami. Blok 1 varer i alt ca. tre timer. Justér pauser og længden på de enkelte indslag, så det passer til jeres rammer. Du kan tilpasse programmets tidsangivelser i 'invitationen' (word).

PROGRAM

(Ca. tidsangivelse)

- Kl. 8.45 Konferencedeltagerne ankommer.
- Kl. 9.00 Parlamentsformanden byder velkommen.
- Kl. 9.05 Grupperne forbereder sig på dagens program.
- Kl. 9.20 Filmvisning.
- Kl. 9.50 Grupperne diskuterer filmen, lægger strategi og forbereder deres tale.
- Kl. 10.30 Uformelt kaffemøde (grupperne mingler med de andre og afprøver holdninger og spørgsmål).
- Kl. 10.50 Taler ved Viktor Turban, Beata Głowa, Filippa Grandiosum, Ronald Kusk, Cecilia Vekselström. Journalisterne observerer, men deltager ikke.
- Kl. 11.10 Debat mellem parterne og de øvrige gruppemedlemmer (politikere og NGO). Journalisterne observerer, men deltager ikke.
- Kl. 11.30 Pressemøde: De tilstedeværende journalister har nu frit lejde.
- Kl. 11.55 Afrunding fra parlamentsformanden.
- Kl. 12.00 Slut.

LAD SPILLET BEGYNDE

Ankomst, velkomst, forberedelse

Den indledende ankomst og forberedelse er designet, så eleverne får mulighed for at fordybe sig i egen rolle samt i populisme som begreb og tendens i Europa.

► **Materiale: Invitation, navneskilte, rolle-papirer, papir og pen, projektor og lyd.**

Eleverne kommer ind i lokalet og skal fordeles ud ved de allerede opstillede gruppeborde. Som underviser kan du enten lade eleverne fordele sig selv ved bordene, eller du kan have gjort dig overvejelser forinden, om hvordan de skal deles op. Du kan eventuelt stille et bord op ved døren og lade dem registrere sig som ved en rigtig konference og derefter henvise dem til de gruppeborde, du har udset dig til dem. På hvert bord ligger en rolle til hver gruppe samt en invitation med program for konferencen.

PRÆSENTATION AF ROLLER

Anton Salami (spilles af underviseren): Inspireret af Europa-Parlamentsformand Antonio Tajani, som er vært for konferencen og spilles af dig som underviser. Fungerer som tovholder og ordstyrer og sikrer fremdrift i dagens program. Er i parlamentet medlem af gruppen EPP, det Europæiske Folkeparti (kristen demokrater).

Cecilia Vekselström: Inspireret af Cecilia Wikström, svensk medlem af Europa-Parlamentet og parlamentets chefforhandler på flygtningeområdet. Er i parlamentet medlem af gruppen ALDE (den liberale gruppe). Tilhænger af fælles løsninger og støtter op om det fælles ansvar i EU. Modstander af populisme. Én elev spiller rollen som Cecilia. Resten spiller roller som parlamentsmedlemmer fra hendes liberale gruppe ALDE.

Ronald Kusk: Inspireret af Donald Tusk, formand for Det Europæiske Råd og tidligere polsk premierminister og tilhører den politiske gruppe i parlamentet, der hedder EPP. Skal lede forhandlingerne om at lave en asylreform i EU. Tilhænger af fælles løsninger og støtter op om det fælles ansvar i EU. Modstander af populisme. Én elev spiller Ronald Kusk. Resten spiller roller som allierede parlamentsmedlemmer fra samme gruppe.

Viktor Turban: Inspireret af Europas mest kendte populist, Viktor Orban, Ungarns premierminister, populist og tilhører den politiske gruppe i parlamentet, der hedder EPP. Modstander af en fordelingspolitik af flygtninge. Følger ikke EU-regler på flere punkter, men modtager gerne støttekroner fra EU. Er en mester i at løbe om hjørner med EU-institutioner og regler. Har lukket grænsen med pigtråd for at holde flygtninge ude. Én af eleverne spiller Viktor Turban. Resten spiller allierede parlamentsmedlemmer fra samme gruppe.

Beata Glowa: er inspireret af den polske nationalkonservative premierminister Beata Szydlov og tilhører den politiske gruppe i parlamentet, der hedder ECR. Fjendtlig overfor de fleste tiltag. Mest af alt fjendtlig overfor Ronald Kusk. Aggressiv i sin argumentation. Plejer at tabe magtkampe mod EU. Får sjældent skabt alliancer eller opbakning til det polske standpunkt fra andre end visegradlandene. Én af eleverne spiller Beata Glowa. Resten spiller roller som parlamentsmedlemmer fra samme gruppe.

Filippa Grandiosum: er inspireret af FN's højkommisær for flygtninge Filippo Grandi. Rollen er en fiktiv sammenskrivning af holdninger og synspunkter fra de tre organisationer: UNHCR (FN's Flygtningehøjkommissariat), IOM (International Organization for Migrants) og Amnesty International. Repræsenterer derfor en fiktiv NGO (United Organisations for Refugees - UOR). Ønsker flere fakta ind i debatten og taler fornuftens og realitetens stemme. Én af eleverne spiller generalsekretær Filippa Grandiosum. Resten er hans betroede NGO-ansatte.

Didrik Diktafonis: Opdigtet journalist fra morgenavisen Dagelijks Sensazione. Repræsenterer den sensationshungrende tabloidpresse, der går mere op i det antal klik, web-nyheder får, end selve indholdet. Én elev spiller Didrik, resten må selv opfinde navn på en journalist og avis, som svarer til Didriks type.

Karolina Pullitza: Opdigtet journalist fra ugemagasinet REFLEKTUS. Repræsenterer de mere seriøse journalister, der er dybdybende, og gerne vil vinde en Pulitzer-pris ud fra en faktabaseret og reflekterende artikel. Én elev spiller Karolina, resten må selv opfinde navn på en journalist og avis, som svarer til Karolinas type.

VELKOMST

Varighed: 5 minutter.

Som underviser spiller du rollen som konferencens vært, parlamentsformand Anton Salami. Derfor hilser du også eleverne og rolleindehaverne velkommen til konferencen og forklarer situationen og spillereglerne undervejs.

” *Velkommen til Bruxelles. Jeg hedder Anton Salami og er Parlamentsformand og jeres vært her til vores højniveauskonference om flygtninge i EU.*

Jeg vil gerne takke for, at I alle er kommet, og jeg håber, I har haft en god flyvetur over Europa her til morgen.

Det er en stor dag i dag. Den byder på en masse spændende taler, dialog og debat. Vi er, som I ved, i Europa-Parlamentet ret ærgerlige over, at der endnu ikke er en holdbar løsning på flygtningekrisen, og at så mange lande er uenige om, hvordan vi skal samarbejde om det her massive problem. Samtidig forværes krisen for hver dag, og der sættes i øjeblikket rekorder i antal bådflugtninge, der sejler mod de europæiske kyster.

Fx har Italien allerede modtaget 95.000 bådflugtninge i år, hvilket er en stigning på over 20% sammenlignet med sidste år, og man regner med, at over 2.300 mennesker er druknet i 2017 (UNHCR, 1. august, 2017).

Derfor har vi inviteret til denne konference for at sætte skub i debatten og forhåbentlig komme en løsning nærmere.

Det Europæiske Råd drøfter i øjeblikket, om man skal ændre på den fælles flygtningepolitik. Så det er vigtigt, at vi får vores stemme hørt, og i dag har vi muligheden for at få de forskellige sider af sagen frem.

Jeg vil gerne lige starte med at introducere jer alle sammen for hinanden, da I alle er deltagere på dagens højniveaikonference:

Viktor Turban, Ungarns premierminister og hans alliance inden for the European Peoples Party.

Beata Głowa, polsk premierminister og hendes gruppefæller fra den konservative gruppe.

Filippa Grandiosum, generalsekretær i NGO'en United Organisations for Refugees (UOR), og hendes betroede medarbejdere.

Ronald Kusk, formand for Det Europæiske Råd og tidligere polsk premierminister og hans betroede gruppefæller fra the European Peoples Party.

Cecilia Vekselström, svensk medlem af Europa-Parlamentet og parlamentets chefforhandler på flygtningeområdet og hendes gruppefæller fra den liberale gruppe.

Didrik Diktafonis, journalist, tabloidavisen Dagelijks Sensationen med flere journalistkollegaer fra samme type aviser.

Karolina Pullitza, journalist, ugemagasinet REFLEKTUS med flere journalistkollegaer fra samme type aviser.

Jeg vil også gerne introducere jer for dagens program:

Lige om lidt får I tid til at sidde og forberede jer på programmet. Til det formål ligger der lidt læsemateriale foran jer.

Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet forsøgte at påvirke Det Europæiske Råd, som består af alle medlemslandenes statsledere, og Kommissionen til at finde en holdbar, forpligtende og fælles løsning på flygtningekrisen. Det er Det Europæiske Råd, der sætter rammerne for EU's overordnede retning, og det er Kommissionen, der skriver lovforslag. Men Europa-Parlamentet har en stærk stemme og har bl.a. en chefforhandler, der kommenterer og forhandler om selve ordlyden i forslaget .

→ Som et særligt tilbud har vi i dag arrangeret en filmvisning. Det foregår før, konferencen starter, så det er en ganske utraditionel ting. Men vi har alle hørt så meget om begrebet populisme, som er gået hen og blevet helt populært igen i visse kredse, og nu er noget, vi alle må forholde os til.

Jeg er sikker på, at I alle vil synes, det er ret interessant at se denne film. Når der har været filmvisning, får I alle mulighed for at forberede jeres indlæg til dagens konference yderligere. Inden talerne vil I kunne strække benene, og der vil blive serveret kaffe. Og efter talerne og debatten åbnes der for, at pressen kan stille spørgsmål.

Så endnu engang velkommen til, og jeg håber vi får en god dag, hvor vi alle bliver kloge.

GRUPPERNE FORBEREDER SIG PÅ DAGENS PROGRAM

Varighed: ca. 15 minutter.

Grupperne har nu lidt tid til at leve sig ind i deres rolle og evt. hente klædud-tøj og overveje, hvad deres rolles interesser er samt deres holdning til konferencens overordnede spørgsmål.

FILMVISNING

Vis filmen "Populisme i Europa". Varighed 25 minutter.

Intro:

” *Nu er I alle godt ankommet til konferencen og sidder nu sammen med venner og ligesindede og forbereder jer til dagens program. Der har længe været snak om, at populisme er en tendens, der er ved at vinde frem i Europa. Alle er nysgerrige på denne tendens. Derfor har Europa-Parlamentet fundet denne lille film frem, som går mere i dybden med emnet.*

1. *Hvad betyder populisme?*
2. *Hvilke eksempler eksisterer der på populisme i Europa i dag?*
3. *Hvad er populismens demokratiske udfordringer?*
4. *Hvad kan vi gøre?*

*Hvad kan I som europaparlamentarikere, NGO repræsentanter eller journalister lære af denne film og bruge videre i konferencen?
Der ligger papir og kuglepenne på bordene så man kan notere guldkorn undervejs.*

Filmen tager 20 minutter. Efter filmen får I lige fem minutter mere til at reflektere over den i forhold til jeres karakter.

-
- **Materiale: Film streames fra webplatformen.**
På filmen kan der vælges både danske og engelske undertekster.

Formålet med rollespillet

er at skabe kendskab til de forskellige aktører og handlemønstre på den europæiske politiske scene. Rollerne er fiktive, men inspireret af virkelige aktører og personer. Konferencen sætter samtidig det hele på spidsen. I en virkelig konference havde man nok ikke inviteret hele to statsledere fra visegradlandene som hovedtalere. Men det realistiske er, er at disse lande fylder meget i den europæiske debat om flygtninge, og de har spillet en rolle i, at EU ikke har fået samarbejdet til at fungere.

Derudover repræsenterer de to statsledere den skeptiske holdning, der er overfor flygtninge og migranter, der findes i alle EU-lande - også i Danmark. Samtidig har Det Europæiske Råd, Kommissionen og Europa-Parlamentet været enige om at advokere solidaritet, forpligtende samarbejde og bedre koordinering. Disse holdninger afspejles gennem to af rollerne, nemlig en europaparlamentariker og formanden for Det Europæiske Råd. Herudover har den fiktive NGO United Organisations for Refugees også fået en plads i rollespillet. Det passer fint med virkeligheden, hvor EU har indgået et samarbejde med netop UNHCR og IOM om håndteringen af flygtningesituationen.

Filmens rolle

Under forberedelsen stilles grupperne den opgave, at de skal se filmen om populisme ud fra deres rolles ståsted og suge tips og tricks til sig, som de kan bruge igennem rollespillet. Da der ikke er planlagt forberedelse til dagen, udgør denne film en nødvendig vidensblok. I filmen indgår: politisk kommentator Bo Lidegaard, forsker Rebecca Adler-Nissen, Europa-Parlamentariker Jens Rohde og journalist Anne Haubek.

Filmen definerer populisme:

- 1: Populister repræsenterer, som de eneste, hvad folket i virkeligheden mener.
- 2: De institutioner demokratiet hviler på, opfattes som fjender af folket.
- 3: De trusler og problemer samfundet står overfor, skyldes 'de andre' (eliten, en minoritet, nogen udefra).

STRATEGI OG FORBEREDELSE AF TALE

Varighed: 30-40 minutter.

Hver gruppe skal vælge én, der senere skal være en af hovedtalerne på konferencen og indgå i en debat og i pressemødet. Resten af gruppen hjælper den udvalgte til at have så godt styr på sin rolle som muligt og at lægge den bedste strategi og formulere de bedste argumenter. Journalisterne kan forberede spørgsmål og mulige vinkler på historier.

Dette skal forberedes:

1. Politikere og NGO'er skal forberede en kort elevatortale på 2 minutter, der ridser jeres holdning op. Talen skal holdes på konferencen og er en vigtig platform for at få et budskab ud.
2. Argumenter til debatten.
3. Strategi for det umiddelbart forestående kaffemøde.
 - a) Som politiker vil man have sin holdning igennem.
 - b) Som journalist er man på jagt efter den gode historie.
 - c) Som NGO vil man lobbye og få så meget fakta ind i debatten som muligt.

KAFFEMØDE

Varighed: 20 minutter.

Positionerne indtages: Kaffemødet er et uformelt møde mellem alle deltagere på konferencen. Forklar eleverne, at kaffemødet giver dem mulighed for at se hinanden an, teste hinandens holdninger og positionere sig overfor hinanden.

Politikerne kan teste egne og andres argumenter af, vinkle debatten og påvirke pressen i en særlig retning i forhold til deres egen politiske overbevisning (måske prøver en populist at plante alternative fakta eller lidt fake-news?).

NGO'erne vil have deres budskab ud til journalister og politikere og kæmper en brav kamp imod spin, populisme og fake-news, som har det med at dreje en debat i en mindre faktabaseret retning.

Journalister kan gøre sig klogere på emnet og teste af, hvor der ligger en god historie begravet - baseret på input fra både politikere og NGO'er. De skal være opmærksomme på, om de bliver taget ved næsen af nogen, der har en anden dagsorden end den, de foregiver at have.

Parlamentsformand Salami styrer tiden.

Uformelle møder

Selvom et uformelt kaffemøde nok sjældent fremgår direkte i et conferenceprogram, er det et helt naturligt element. Det er netop i pauserne, deltagerne har muligheden for at tale uformelt på kryds og tværs. Det er derfor også her, rollerne får mulighed for at kunne interagere og påvirke hinanden - alt efter hvilken dagsorden de har.

KONFERENCETALER

Varighed: 20 minutter.

Parlamentsformand Salami hilser velkommen og præsenterer talerne og styrer rækkefølgen. Der er på forhånd sat stole frem, så talerne bagefter kan blive siddende som panel og indgå i en debat.

Det er kun én elev fra hver rolle (politikere eller NGO), der holder tale. Der kan først stilles spørgsmål i den efterfølgende debat.

DEBAT

Varighed: 20 minutter.

De fem parter, der har holdt tale, bliver siddende i et panel. Under talerne har de parlamentarikerne og NGO'erne lyttet opmærksomt og skrevet noter og spørgsmål. I debatten får de nu mulighed for at stille spørgsmål til panelet. Parlamentarikerne og NGO'erne deler fortsat holdning med deres gruppefælle i panelet.

” *Velkommen til denne fælles drøftelse. Både til parterne i panelet og til vores spørgelystne parlamentarikere på gulvet. Emnet for dagens debat er naturligvis samme spørgsmål som fremgår af programmet:*

Hvordan kan vi udvikle solidariske og bindende fælles løsninger for modtagelse og fordeling af flygtninge på tværs af medlemslandene? Vi starter med de 5 talere, hvorefter debatten sættes i gang.

Parlamentsformand Salami styrer, hvem der stiller spørgsmål, og hvor lange svar der er tilladt. Formanden må gerne bede de forskellige debattører forholde sig til hinandens holdninger, baseret på både taler og udsagn.

PRESSEMØDE

Varighed: 25 minutter.

Journalisterne kommer nu på banen og har frit lejde til at stille spørgsmål. Parlamentsformand Salami er ordstyrer og afgør hvem, der stiller spørgsmål, hvor lange svar, der er tilladt, samt hvornår pressemødet afsluttes. Efter pressemødet er konferencen slut. Pressemødet kan derfor illustrere, hvor afgørende mediernes håndtering af kilder og fakta er, og betydningen af hvilke spørgsmål man stiller til hvem.

AFRUNDING

Varighed: 5 minutter.

Parlamentsformanden afrunder dagen med at fremhæve konklusioner (eventuelt manglende) fra dagen. Han takker afslutningsvis deltagerne og pressen.

Taler

Som på rigtige konferencer afholdes en række taler, hvor vores roller har mulighed for i korthed at forklare deres synspunkter. Hensigten er, at eleverne arbejder med rollen og derigennem får karakteren og synspunkterne ind under huden.

Inspirationen

Som nævnt er rollespillet inspireret af Europa-Parlamentets konference i juni 2017. Parlamentet forsøgte gennem konferencen at påvirke Det Europæiske Råd, som består af alle medlemslandenes statsledere, til at finde en forpligtende og fælles løsning på flygtningespørgsmålet. Det er Det Europæiske Råd, der overordnet sætter rammerne for en ny asylpolitik i EU, og det er Kommissionen, der skriver forslaget. Men Europa-Parlamentet har en stærk stemme og har bl.a. en chefforhandler, der kommenterer og forhandler med Kommissionen om selve ordlyden i forslaget.

Enighed

Det er under debatten, at de store følelser kommer frem. Ordstyreren kan forsøge at få debattørerne til at enes, men som i den virkelige verden er det ikke alle, der ønsker enighed. I debatten kan man se, hvordan stærke holdninger og nationale politiske dagsordner har det med at spænde ben for den fælles enighed og samarbejdet i EU-systemet – særligt hvad angår emner som flygtninge og migranter.

Formålet med pressemødet

er at fokusere på pressens betydning i formidlingen af svære og komplekse problemstillinger. Journalisterne er tegnet særligt skarpt op. De er enten sensationshungrende eller meget faktabaserede. Hensigten er at illustrere, hvilken rolle medier har i fremstillingen af komplekse problemstillinger, hvor der sjældent er ét klart svar eller én løsning.

BLOK 2

Formålet med blok 2 er, at eleverne skal bruge de erfaringer, de har gjort sig under rollespillet, til at udvikle rammerne og principperne for et godt borgermøde. Borgermødet planlægges og afholdes på højskolen, og er en mulighed for at vise, at højskoler kan modvirke populisme og samtidig formår at gøre EU-emner konkrete og relevante i en lokal kontekst.

REFLEKSION OG LESSONS LEARNED

Du kan eventuelt indlede blok 2 med en opsamling på dagen hidtil og bygge bro til planlægningen gennem at stille reflekterende spørgsmål som fx:

- Fik I løst problemet, som konferencen handlede om?
- Hvorfor ikke?
- Hvilken rolle spillede populismen i konferencen?
- Hvilken rolle spillede selve rammerne for debatten?
- Hvilken funktion havde medierne?
- Kan I uddrage nogle lessons learned om den demokratiske samtale via erfaringen med rollespillet?

PLANLÆGNING AF ET BORGERMØDE

- **Materiale: Inspiration til det gode borgermøde.**
Print og uddel materialet.

Det er op til dig og dine elever på jeres skole at forme borgermødet og definere processen for planlægningsarbejdet. Vores input er ment som inspiration til jeres arbejde. Brug derfor de ting, I vil, fra dokumentet "Inspiration til det gode borgermøde" og skip resten. Vi kommer omkring en række refleksionspunkter, man kan gennemgå med eleverne for at skærpe planlægningen af borgermødet. Du kan som underviser også orientere dig i Frirummets materiale om frirumsdebat-konceptet og lade dig inspirere af det, hvis du har lyst.

Du kan overveje, hvordan en gruppe kan arbejde målrettet med planlægningen af borgermødet. Arbejdsgruppen kan enten være nedsat på forhånd til at udarbejde et forslag, som kan drøftes med resten af eleverne på temadagen. Eller temadagen kan være afsættet for det videre arbejde med planlægningen af borgermødet.

KOMMUNIKATION

Din højskole har sikkert rig erfaring med at arrangere borgermøder og at kommunikere om det. Ellers hiv fat i den person, der på højskolen står for presse og kommunikation. De har sikkert en god idé til, hvordan eleverne kommer videre ud med eventen. Vi kommer også med et par tips i "Inspiration til det gode borgermøde".

FFD vil arbejde på en national pressedækning af dette projekt.

FRIRUMMET SOM INSPIRATION

Højskolerne er sammen med de andre frie skoler i Danmark og med støtte fra TrygFonden gået sammen om at udvikle et nyt debatkoncept, nemlig Frirummet. Frirummet er en debatform, som trækker konfliktens fronter op, men som har målet at formulere initiativer til det fælles bedste, bl.a. ved at reflektere over tvivl og dilemmaer. Målet med Frirummet er derfor at styrke den demokratiske samtale borgere og politikere imellem.

Hvis højskolen har en uddannet debatpilot, er det oplagt, at denne indgår i planlægningen af borgermødet og agerer debatpilot til arrangementet. Det er vigtigt at fremhæve, at Frirummets principper kun introduceres i dokumentet "Inspiration til det gode borgermøde", for at kunne inspirere. Der er ingen forventninger til, at I på jeres borgermøde lader jer inspirere heraf. Borgermødet er jeres helt eget, som I former og planlægger præcis som I ønsker!

